

Egyetemi doktori (PhD) értekezés tézisei
A MINDENNAPI TESTNEVELÉS
IMPLEMENTÁCIÓJÁNAK MEGÍTÉLÉSE AZ
ÉSZAK ALFÖLDI RÉGIÓBAN

Urbinné Borbély Szilvia

Témavezető: Prof. Dr. Fónai Mihály

DEBRECENI EGYETEM

Humán Tudományok Doktori Iskola

Nevelés- és Művelődéstudományi Doktori
Program

Debrecen, 2018.

Az értekezés célkitűzése, a téma körülhatárolása

Az implementáció folyamatát vizsgáló kutatások széles spektrumú értelmezési keretei meghatározzák annak az oktatáspolitikai beavatkozásnak az interpretációs lehetőségeit, amelynek következtében 2012. szeptemberétől bevezetésre került a mindennapos testnevelés. A tantervi implementáció revolútív jellege indokoltá teszi a folyamatban részt vevő aktorok percepcióinak és véleményének elemzését. Az értekezés arra keresi a választ, hogy milyen szerepet játszanak a hivatástudat, a presztízs a különböző értékpreferenciák illetve az intézményi hatások a pedagógusok szupportív attitűdjeinek kialakulásában.

A politikai és gazdasági reformok minden történelmi időszakban áthatották az oktatáspolitikai koncepciókat. A tanterv - amely az oktatás tartalmának kiválasztását és elrendezését szabályozó dokumentum is – mindig a különböző hatalmi és érdekcsoportok értékrendszerének megfelelően változott. A 2012-ben bevezetett Nemzeti Alaptanterv és a kerettantervek, új kihívásokat jelentettek a testnevelő tanároknak, hiszen a bennük megjelenő

elvárásoknak való megfelelés és megfeleltetés sokszor nehézségekbe ütközik.

Az egészséges életmódra nevelést, az egészségtudatosság megalapozását és tudatosítását, a protektív tényezők megismerését a tanterv mellett további hazai és nemzetközi stratégiai intézkedések is erősítik. Az egészséges életmódra, egészségtudatosságra nevelés elsődleges szociális színtereiként a köznevelési intézmények, elsősorban az iskolák kerültek a társadalmi és szakmai figyelem fókuszába. A reformfolyamatban előfeltevésként fogalmazódott meg, hogy a kötelező iskolai testnevelés óra megalapozhatja a tanulók egészség- és szabadidőtudatának kialakítását, illetve fejlesztését. E területen a tanári hatékonyság a természet-, társadalom- valamint az egészség-tudomány területéről szerzett tudásra és ismeretekre épül, amelyben a minőségi testnevelést egyik oldalról a tartalmi elemek jól strukturált szerkezete, másfelől a tanulási szándékok változásának a területei adják (Révész - Csányi 2015). A tantervi dokumentumok a legfontosabb célként tételezték egy új minőségű testnevelés megvalósítását, amelyben a mozgásműveltség, az egészség, a közösség értékei és a

testkulturális tudás összefüggései egy központi értékké állnak össze. Ez a terminológia hűen reprezentálta azokat a társadalmi várakozásokat, amelyek az oktatáspolitikai folyamatokat befolyásolták (Rétsági 2015).

A disszertáció elméleti fejezeteiben az implementáció-kutatásokra valamint a pedagógusok e folyamatban betöltött szerepének az elemzésére fókuszálok, a kurrens szakirodalomra építve. Az objektivitás kritériumának érvényesülése érdekében többszemponútú megközelítésmódra, az implementáció folyamatának kritikai megközelítésére törekszem. Elemzésemben érvényesül a folyamatmodell és a kritikus tényezők (Fullan 2015), a kontextus (Fazekas 2012), az időfaktorok (Mourshed – Barber - Chijioke 2010) és a hatásbeválás szerepének bemutatása (Halász é.n.). A tanári elköteleződés funkciójának kiemelt jelentősége a pedagógusokkal kapcsolatos kutatások elemzéseiben és a testnevelés tantárgyhoz kapcsolódó elméleti megközelítésekben is előtérbe kerül. Ezek azok a tényezők, amiért empirikus kutatásban kiemelt cél a pedagógus percepciók többdimenziós skálázásával kialakított csoportok attitűdjeinek vizsgálata a

mindennapos testnevelés bevezetésével és céljainak megvalósulásával kapcsolatban. A testnevelés tantárgy történeti perspektíváinak a bemutatásával, a testnevelés és sport műveltségterületét, a mindennapos testnevelés társadalmi és tantárgyi elvárásait körvonalazom. A produktivitást segíti elő, hogy a testnevelés tantárgy – nemcsak az egyén, hanem a társadalom szempontjából is – sajátos művelés tartalommal rendelkező céljai között szerepeljen a társadalmi igényekhez való illeszkedés. Fókuszáljon életkori és egyéb sajátosságokra, a játékokkal és versenyekkel alakítsa ki és alapozza meg a diákok sportolásának, fizikai aktivitásának pozitív érzelmi és pszichomotoros alapjait. A testnevelés tantárgy szaktárgyi mintázatára az is hatással van, hogy a testnevelés tantárgy presztízse, s annak strukturális és motivációs különbözőségei mit mutatnak. A testnevelők fontos eszközei az iskolai egészségre nevelésnek, szerepmegvalósításuk prediktor szerepe megkérdőjelezhetetlen.

Értekezésem aktualitását a kurrikulum legújabb változását érintő beavatkozási folyamat megismerése adja, amely globálisan az egész társadalmat érintő

problémával foglalkozik, másrészt egy teljesen új helyzetet, a testnevelés tantárgy mindennapossá válásának folyamatát vizsgálja. Jelentős lehet a téma nemzetközi vonatkozása is, hiszen az Európai Unió országaiban egyedülállóként hazánkban van kötelező jelleggel mindennapi testnevelés óra, így a kutatás eredményei nemzetközi vonatkozásban iránymutatóak lehetnek.

Kutatásomban a pedagógusok társadalmi megítélését, a testnevelők presztízsét is vizsgálom több társadalmi ágens és változó mentén. Az értékpreferenciákat a nem, kor, a sportolási szokások, beosztás, és a település típusa alakították. Továbbá olyan intézményi hatásokat és jellemzőket is bevonok a vizsgálatba, mint az infrastruktúra, a tanuló- és pedagógus létszám. Vizsgálom a folyamatban résztvevő aktorok (szülők, pedagógusok, testnevelő munkaközösségek, intézményvezetők) véleményét a mindennapos testnevelés bevezetéséről, a testnevelők presztízséről és a testnevelés tantárgy megítéléséről a különböző preferenciaváltozók mentén. Továbbá a többdimenziós skálázással kialakított pedagógus csoportok szupportív

attitűdjét a mindennapos testnevelés bevezetéséről, pedagógusok és a testnevelés tantárgy társadalmi megítéléséről valamint a testnevelés és sport műveltségterület céljainak megvalósulásáról.

Az alkalmazott módszerek

Disszertációm kutatási kérdéseit és hipotéziseit két kérdéscsoport mentén fogalmaztam meg. Az első kérdéscsoport kvantitatív elemzéséhez négy (szülő, intézményvezető, testnevelő munkaközösség, pedagógus) kérdőíves adatfelvétel elemzése eredményeként ismertem meg a folyamatban szereplő aktorok véleményét. A másik kérdés- és hipotéziscsoport vizsgálatánál a pedagógusok szupportív attitűdjeinek feltételeit elemeztem a saját fejlesztésű pedagógus kérdőív feldolgozásával.

A szülői mintában az adatfelvétel a 2014. januári országos omnibusz kutatás keretei között történt (első minta és adatfelvétel). Az alkalmazott mintavételi eljárás valószínűségi mintavétel volt, tehát minden felnőtt magyar lakosnak azonos esélye volt a mintába való bekerülésre. Így a minta segítségével begyűjtött

adatokból levont következtetések – a statisztikai mintahiba mértékén belül – általánosíthatóak a teljes felnőtt szülői populációra. A minta elkészítéséhez többlépcsős, arányosan rétegzett, valószínűségi mintavételi eljárás került alkalmazásra. Az omnibusz kutatás adatfelvétele 81 településen és Budapesten (minden kerületében) zajlott. Annak érdekében, hogy a mintába kerültek nem, korcsoport, iskolai végzettség és településtípus szerint kialakított csoportjainak az aránya megegyezzen a felnőtt magyar népesség ugyanilyen szempont szerint kialakított csoportjainak az arányával, a minta súlyozásra került. A súlyozott minta nem, életkor, településtípus és iskolai végzettség szerinti megoszlása jól illeszkedik a felnőtt népesség megfelelő, 2011-es népszámlálási adataihoz.

Az intézményvezetői minta adatfelvétele (második minta és adatfelvétel), online kikérdezés útján történt egy primer kutatás keretein belül, amely a Magyar Diáksport Szövetség iskolai testnevelés stratégia fejlesztési koncepciójának megalapozására készült. Az adatfelvétel 2013. július 15. – 2013. szeptember 6. között zajlott. A kérdőíveket 3214 intézménybe küldték ki, ezen

intézmények egy részében nem folyt testnevelés oktatás, így végül a mintában 3071 intézmény maradt. A minta régióra és intézményfenntartóira nézve reprezentatív, a súlyozás az Oktatási Hivatal 2013. július intézményi adatai alapján történt. Ebből a mintából szűrtem le és elemeztem az Észak-Alföld régió intézményvezetőinek válaszait.

A testnevelő munkaközösségek megkeresése (harmadik minta és adatfelvétel) egy országos vizsgálat keretében történt (Észak-Alföld régió). Az adatfelvételre a Rétsági és munkatársai (2016) által készített kérdőív adaptálásával 2016. májusában került sor. Az on-line kérdőíveket az intézményvezetőkön keresztül, a testnevelő munkaközösségeknek küldtem ki a vizsgált régió minden KLIK által fenntartott intézményébe (325 intézmény, 160 kérdőív érkezett vissza).

A pedagógusok véleményének megismeréséhez saját fejlesztésű kérdőívvel kérdeztem ki a vizsgálat szereplőit az Észak-alföld régióban (negyedik minta és adatfelvétel). Az intézmények és pedagógusok kiválasztása többlépcsős, csoportos rétegzett mintavétellel történt. A mintába kerülési valószínűséget

elemszámmal arányos módszerrel biztosítottam, a megkérdezettek száma esetében az ott tanító pedagógusok számával volt arányos. Ez alapján a régió minden pedagógusának ismert (és közel azonos) volt a mintába kerülési valószínűsége, így a mintát intézményi szinten valószínűségi mintának nevezhetjük. A kvantitatív kutatás 2016. januárja és márciusa között zajlott, mintavételi keretét az Észak-alföld régióba tartozó három megye minden általános iskolai intézménye jelentette.

Első lépésében a régió megyei szintű arányait vizsgáltam meg, azaz, hogy a három megyében külön-külön milyen arányban kerüljenek kiválasztásra a válaszadók. A mintavétel második lépcsőjében a megyék településszerkezeti sajátosságai alapján kerültek a mintába a települések. A mintavétel utolsó lépcsőjében településen belül egyszerű véletlen mintavétellel választottam ki az iskolát, melyek tanárai teljes körűen kerültek a mintába. A három megye 15 iskolájából összesen 492 kérdőív érkezett vissza. Az adatrögzítés után 29 olyan kérdőív érkezett vissza, melyek teljesen,

vagy jelentősen hiányosak voltak, így 463 fő által kitöltött kérdőív került a mintába.

Az első kérdéscsoport vizsgálatánál a négy adatbázisból a közös kérdésekre leszűrt tisztított adatokat dolgoztam fel. Az adatbázisok adatfelvételei időben ugyan eltérnek egymástól (2013-2016), azonban mindegyik a mindennapos testnevelés bevezetése utáni állapot eredményeit tükrözi a válaszadók, vagy különböző aktorok különböző megközelítésmódjai alapján. A kapott adatok feldolgozása az SPSS 21. programcsomag alkalmazásával történt. Az adatokat leíró és összefüggés vizsgálati statisztikai módszerekkel elemeztem, melyek során gyakoriság-vizsgálatokat, kereszt-táblaelemzéseket, klaszter-analízist, faktoranalízist és regresszió elemzést is végeztem.

Az eredmények tézisszerű felsorolása

Az implementációs folyamat szereplőitől kapott válaszok elemzésekor arra a megállapításra jutottam, hogy a mindennapos testnevelés bevezetésével való egyetértés minden aktor véleményében pozitív attitűddel jelenik meg. Az intézményvezetők és a szülők a legerősebb

támogatói a folyamatnak. Habár a testnevelés munkaközösségek véleményét legnagyobb arányban a teljes egyetértés jellemzi, válaszaik átlagai mégis alatta maradtak az előbb említett két csoport értékeinek.

A várakozással szemben a jó infrastruktúra hatása fordított összefüggést mutat az elégedettséggel. A jobban felszerelt intézményeknél kisebb az elfogadás a mindennapos testnevelés bevezetésével kapcsolatban. Az ilyen intézmények általában a megyeszékhelyen vagy nagyobb településeken találhatóak és magasabb tanulói létszámmal is rendelkeznek. Ez a viszonylagos elégedetlenség a Merton-féle relatív depriváció törvényszerűségével magyarázható. A kisebb települések iskolái bizakodó elfogadói a mindennapos testnevelés bevezetésének.

A pedagógusok és a tantárgy presztízsének emelkedésével a szülők teljes mértékben egyet értenek és a legnagyobb elutasítás a testnevelő munkaközösségek részéről tapasztalható. Ebben a tekintetben is a községi, kevés tanulólétszámmal rendelkező iskolák tanulóinak szülői válaszaiban érvényesült a legnagyobb elfogadó attitűd.

A pedagógusok válaszainak elemzése alapján, a mindennapos testnevelés bevezetéséhez kapcsolódó kérdések vizsgálata során megállapítható, hogy 2012-ben az alap- és középfokú oktatási intézményekben, felmenő rendszerben bevezetett mindennapos testnevelés szükségességével a tanárok egyetértenek. A folyamat legfontosabb feladatának a diákok egészségtudatosságra nevelését tartják, amely kijelentés esetében a gyermekkorukban, illetve jelenleg is sportoló tanárok szignifikánsan magasabb arányban értenek egyet nem sportoló kollégáikkal szemben. Kiemelhető, hogy a pedagógusok fontosnak tartják azt is, hogy a testnevelés oktatását már alsó tagozaton szakos pedagógusok tanítsák, amellyel való legmagasabb egyetértés a testnevelő- és készség tárgyat tanító pedagógusok esetében mutatható ki. A vélemények alapján az is kijelenthető, hogy a mindennapos testnevelés bevezetéséhez szükséges infrastrukturális feltételek nem állnak maradéktalanul rendelkezésre az intézményekben. Ezen a területen teljes az egyetértés a minta tagjai között, a háttérváltozók (nem, tantárgy, életkor) összefüggés-vizsgálatai sem mutattak szignifikáns eltéréseket ennek a

megállapításnak az elemzésekor. Az infrastruktúra mint független változó azonban befolyásolta a jobb sporteredmények elvárhatóságát, a tantárgyi presztízs felértékelődését, illetve a testnevelők tanórán kívüli szerepét. Ezeknél a kijelentéseknél a gyengébb infrastruktúrával felszerelt intézmények pedagógusai azt gondolják, hogy a mindennapos testnevelés bevezetése által a testnevelés tantárgy szerepe felértékelődjön, hogy általa a testnevelők tanórán kívüli feladatai megnőnek, valamint a bevezetéssel együtt jár a sporteredményekben történő javulás is.

A klaszteranalízis során kialakított csoportokat az elutasító, egészségtudatosság miatt pártoló, szakmailag támogató és elfogadó csoportokként interpretáltam.

A testnevelők legnagyobb arányban az elfogadó pedagóguscsoportból kerültek ki, míg a humán tantárgyakat tanító pedagógusok leginkább egészségtudatosság pártolók, azonban az elutasító pedagóguscsoportban is nagy arányban fordulnak elő. A készségtárgyat tanító pedagógusok a szakmailag támogatók és az elutasítók csoportjába tartoznak, a reál tárgyakat tanító pedagógusok pedig nagyrészt elutasítóak

a mindennapos testnevelés bevezetéséhez kapcsolódó állításokban. Az elutasító pedagógusok inkább csak alkalmoszerűen sportolnak és a szakmailag támogató pedagógusok is legnagyobb arányban soha nem sportolnak és régen sem sportoltak.

Az eredmények alapján többlépcsős logisztikus regresszióval vizsgáltam meg a magyarázó változónak a függő változóra (vagyis a kialakított pedagóguscsoportokra) vonatkozó prediktív képességét.

A logisztikus regresszió eredményei a pedagógusok szakjának és sportolási gyakoriságának a magyarázó erejét megerősítették a mindennapos testnevelés bevezetését szakmailag támogató pedagóguscsoport esetében a referenciacsoporttal (mindennapos testnevelés bevezetését elutasító) szemben. Továbbá minél jobb az infrastruktúra, annál nagyobb a pártoló, és minél rosszabb annál nagyobb az esély az egészségtudatosság miatt pártoló csoportba való kerülésre. A tantárgyi presztízs emelkedésének elfogadása növeli mindkét csoportba való bekerülést. Az implementáció folyamatának vizsgálatában a pedagógusok szupportív attitűdjei, amelyek a hivatástudatukat és

elköteleződéseiket is jelentik a szakma iránt, megjelennek a mindennapos testnevelés bevezetésével kapcsolatos csoportok kialakításában ugyanúgy, mint a megfelelő kapacitás feltételek.

A testnevelés tantárgy és a pedagógusok társadalmi megítélésének, vizsgálatának eredményeinél megállapítható, hogy a tantárgyak és foglalkozások presztízsénél a legerősebb eltéréseket a települések típusa és az iskolák tanulólétszáma jelentik. A pedagógusok esetében a városban tanítók értékelik magasabbra saját státuszukat az egyéb településtípuson tanító pedagógusokkal szemben, míg a jogász, orvos és pedagógus foglalkozás társadalmi megítélése a községekben a magasabb.

A testnevelés és sport műveltségterület alaptantervben és az erre épülő kerettantervben meghatározott célokkal való egyetértések vizsgálatának eredményeként a pedagógusok véleménye alapján, a legmagasabb egyetértések az órák tananyagbeli tartalmának növekedésére utalnak. Azonban a pedagógusok mindezek ellenére nem látják megalapozottnak a testnevelés tantárgy kedveltségének erősödését és a diákok

tanulmányi eredményességre való hatásgyakorlását. Azt azonban megerősítették, hogy ezáltal a diákok ügyesebbek lesznek, jobb kapcsolatot alakítanak ki a testnevelőkkel és megnő a motivációjuk a testnevelés órai mozgásra valamint az egészségtudatos életvitel kialakítására. Az eredeti változókat faktoranalízissel a pozitív attitűd, negatív attitűd, iskolán kívüli sportolás valamint a közösségi attitűd faktorokként interpretáltam.

Azok a pedagógusok, akik támogató attitűddel rendelkeznek, a mindennapos testnevelés bevezetéséhez kapcsolódó céljaiknál legfontosabb szempontként az egészségtudatosságot és a testneveléshez kapcsolódó pozitív attitűdöt fogadták el. Azok, akik negatív tapasztalatokat szereztek a mindennapos testnevelés céljainak megvalósításáról, az elutasító pedagóguscsoportba tartoznak. A szakmailag támogatók az iskolán kívüli sportolás fontosságát és megjelenését emelték ki ugyanúgy, mint az egészségtudatosság miatt pártolók. Ennél a pedagóguscsoportnál a szociális hatások is kiemelkedő értékkel vannak jelen.

Megállapítható, hogy a mindennapos testnevelés bevezetését dokumentáló Nemzeti Alaptantervben és az

arra épülő kerettantervben meghatározott célok megvalósulását a pedagógusok attitűdjei alapvetően befolyásolják. Az attitűdcsoportok minden függő változónál megjelentek magyarázó változóként, ahol a pártoló pedagóguscsoport véleménye minden esetben magasabb értéket mutatott a többi dimenziócsoporthoz képest. Továbbá a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok a közösségi attitűd javulásával nem, azonban a pozitív célok megvalósulásával egyetértenek. Ezek az eredmények igazolják a pedagógusok hivatástudatának, elköteleződésének szerepét az implementáció folyamatában.

A sikeresség szerepében az intézmények infrastrukturális ellátottsága is kimutatható, a pozitív célok megvalósulása esetében hatása megkérdőjelezhetetlen a kisebb települések iskoláinak illetve a kiemelkedő infrastruktúrával rendelkező iskolák esetében.

A gyermekkori sportolási aktivitás meghatározza a felnőttkori véleményeket a testneveléshez kapcsolódó célok megvalósításában, hiszen minden függő változó esetében magyarázó erővel jelent meg, és a legnagyobb értékben a pozitív célok megvalósulásával mutatott

összefüggést. Azok a pedagógusok, akik gyermekkorukban vagy jelenleg rendszeresen sportolnak, szaktól és pedagóguscsoporttól függetlenül magasabb értékkel jelölték a célok megvalósulását inaktív kollégáikkal szemben. A sportolás az egyik legerősebb preferenciaváltozó.

A pedagógusok beosztása is meghatározza az intézményt érintő oktatáspolitikai változások eredményét. Az osztályfőnökök és az igazgatóhelyettesek szupportív attitűdjei pozitív összefüggést mutatnak az iskolán kívüli célok megvalósulásában. A pedagógusok életkora, neme, tanított tantárgya, valamint a szakma általuk vélt presztízse azonban nem jelenik meg a magyarázó tényezők között, tehát szerepük az implementációs folyamat során nem igazolható.

Összegezve a disszertáció eredményeit, a kurrikulum változását is érintő implementáció folyamatában, a mindennapos testnevelés bevezetésében és céljainak megvalósulásában, a pedagógusok szupportív attitűdjei, az intézményi hatások pozitív kialakításának célkitűzése az előfeltétele a sikeres hatás – beválás folyamatának. A kutatás megmutatta, hogy a folyamatban szereplők

véleményei, attitűdjei rendkívül differenciáltak, azonban a bevezetés szükségességével való egyetértés igazolható, s ennek reményében a beavatkozás sikeres megvalósulásának folyamata a meglévő negatív hatások ellenére is véghezvihető.

iDEa igazolás a szerzőnek az értekezés tárgyában megjelent vagy igazoltan kiadásra elfogadott publikációiról a lapszámok feltüntetésével

**DEBRECENI
EGYETEM**

DEBRECENI EGYETEM
EGYETEMI ÉS NEMZETI KÖNYVTÁR

H-4002 Debrecen, Egyetem tér 1, Pf.: 400
Tel.: 52/410-443, e-mail: publikaciok@lib.unideb.hu

Nyilvántartási szám: DEENK/10/2018.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Borbély Szilvia
Neptun kód: B18QRC
Doktori Iskola: Humán Tudományok Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10047957

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (5)

- Borbély, S.:** Testnevelő és egyéb szakos pedagógusok munkaterhelésének vizsgálata.
In: A tanulás új útjai. Szerk.: Mrázik Julianna, Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete, Budapest, 63-74, 2017, (HERA évkönyvek, ISSN 2064-6755 ; 4.) ISBN: 9786155657016
- Rábai, D., **Borbély, S.:** A testnevelők társadalmi megítélésének vizsgálata a mindennapos testnevelés bevezetését követően.
In: Sokszínű sporttudomány. Szerk.: Szmodis Márta, Szóts Gábor, Magyar Sporttudományi Társaság, Budapest, 224-241, 2016, (Magyar sporttudományi füzetek, ISSN 2062-9559 ; 14.) ISBN: 9786155187100
- Borbély, S.:** A testnevelők és a testnevelés tantárgy presztízse a megváltozott testkulturális környezetben.
In: Értékteremtő testnevelés: Tanulmányok a testnevelés és a sportolás szerepéről a Kárpát-medencei fiatalok életében. Szerk.: Kovács Klára, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 111-122, 2016, (Oktatáskutatás a 21. században, ISSN 2559-8864 ; 1.) ISBN: 9789633185971
- Nagy, Á., Fintor, G. J., **Borbély, S.:** Az egyetemi testnevelő tanárok tevékenységprofiljára ható testkulturális változások.
In: Értékteremtő testnevelés: tanulmányok a testnevelés és a sportolás szerepéről a Kárpát-medencei fiatalok életében. Szerk.: Kovács Klára, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 123-138, 2016. ISBN: 9789633185971
- Szell, K., Bacskai, K., **Borbély, S.:** Hozzáadott érték a közoktatásban.
In: A felsőoktatás (hozzáadott) értéke: Közelítések az intézményi hozzájárulás empirikus megragadásához. Szerk.: Pusztai Gabriella, Bócsi Veronika, Ceglédi Tímea, Partium ; PPS ; Új Mandátum, Nagyvárad ; Budapest, 69-77, 2016, (Felsőoktatás - Társadalom ; 6.) ISBN: 9789631254471

Idegen nyelvű, külföldi könyvrészletek (1)

6. **Borbély, S.:** As parents see physical education (PE) from representative survey's point of view.
In: *Mozgás, környezet, egészség*. Szerk.: Karlovitz János Tibor, International Research Institute, Komárno, 39-54, 2014. ISBN: 978809691159

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (2)

7. **Borbély, S.,** Seregi, E.: 160 intézmény testnevelő munkaközösségének véleménye a mindennapos testnevelés bevezetéséről, jelenlegi helyzetéről (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye és Hajdú-Bihar megye).
Sport-egészségtud. füz. 1 (1), 30-43, 2017. ISSN: 2560-0680.
8. **Borbély, S.:** A matematikai teljesítmény és a háttérváltozók összefüggései két különböző helyzetű iskolában.
Pedagóg. műh. 37 (2), 60-70, 2012. ISSN: 0133-8951.

Idegen nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (2)

9. Nagy, Á., Fintor, G. J., **Borbély, S.:** Változó értékek a testkultúrában, a mindennapos testnevelés jelentősége a fiatalság szemléletformálásában I. rész = Changing Values in Body Culture ; Significance of everyday Physical Education in Shaping Young Adults' Views on Sports and Health First Part.
Recreation. 5 (2), 23-26, 2015. ISSN: 2064-4981.
DOI: <http://dx.doi.org/10.21486/recreation.2015.5.2.1>
10. Nagy, Á., Fintor, G. J., **Borbély, S.:** Változó értékek a testkultúrában, a mindennapos testnevelés jelentősége a fiatalság szemléletformálásában II. rész = Changing Values in Body Culture Significance of everyday Physical Education in Shaping Young Adults' Views on Sports and Health Second Part.
Recreation 5 (3), 24-27, 2015. ISSN: 2064-4981.
DOI: <http://dx.doi.org/10.21486/recreation.2015.5.3.2>

Magyar nyelvű konferencia közlemények (1)

11. **Borbély, S.,** Fónai, M.: A pedagógus pálya, a testnevelők és a testnevelés tantárgy presztízse a mindennapos testnevelés bevezetését követően.
In: *Tanulás és fejlődés : a IV. Neveléstudományi és Szakmódszertani Konferencia válogatott tanulmányai*. Szerk.: Karlovitz János, International Research Institute, Komárno, 185-192, 2016. ISBN: 978809691319

Magyar nyelvű absztrakt kiadványok (5)

12. **Borbély, S.:** Szakmai közösségek véleménye a mindennapos testnevelés megvalósulásáról az Észak Alföld régió intézményeiben.
In: *Innováció, kutatás, pedagógusok. HuCER 2017: Absztrakt kötet, Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete, Budapest, 27, 2017. ISBN: 9786155657023*

13. **Borbély, S.**: Testnevelők munkaközösségének véleménye a mindennapos testnevelés bevezetéséről, jelenlegi helyzetéről.
In: XVII. Országos Neveléstudományi Konferencia: Program és absztrakt kötet. Szerk.: Kerülő Judit, Jenei Teréz, Gyarmati Imre, MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság; Nyiregyházi Egyetem, Nyiregyháza, 160, 2017. ISBN: 9789635088638
14. Seregi, E., **Borbély, S.**, Rétsági, E.: A mindennapos testnevelés egyes kérdéseinek vizsgálata. Magyar sporttud. szle. 17 (66), 58, 2016. ISSN: 1586-5428.
15. **Borbély, S.**, Fónai, M.: A pedagógus pálya, a testnevelők és a testnevelés tantárgy presztízse. In: IV. Neveléstudományi és Szakmódszertani Konferencia: Vzdélavacia, výskumná a metodická konferencia. Stúrovo (Párkány), 2016. február 21-23. Program, tartalmi összefoglalók - Abstrakty. Szerk.: Karlovitz János Tibor, International Research Institute, Komárno, 25, 2016. ISBN: 9788089691302
16. Fintor, G. J., **Borbély, S.**: Az általános iskolai testnevelés megújult célrendszerének vizsgálata a diákok és a szülők körében. Magyar sporttud. szle. 16 (62), 30, 2015. ISSN: 1586-5428.

A DEENK a Jelölt által az iDEa Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudományometriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2018.01.11.

